

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

24e jaargang nummer 1

april 2014

Hij bidt voor ons

**Intrede-rede in de N.H. Gemeente van Lunteren
uitgesproken den 7 October 1832
door Ds. Johan Gerard van den Steen, 1803-1886**

"Het zij verre van mij, dat ik zoude roemen anders, dan in het kruis van onzen Heer Jezus Christus. ^{1Kor.2:2}Ziet daar Mijne Heren de gezindheid van mijn hart, waarmede ik thans voor de eerste maal voor u ben opgetreden, om mijn Evangeliewerk onder u te aanvaarden. Die gezindheid verschafte mij reeds in mijne jongeling-jaren, toen nog eene geheel andere bestemming mij scheen te wachten, ernstige overdenkingen en bekommelingen voor de toekomst; maar God verhoorde mijne gebeden en baande voor mij den weg langs welke de begeerte van mijn hart kon vervuld worden, om eenmaal als Evangelie dienaar te roemen in het kruis van onze Heer Jezus Christus.

En hieraan zie ik thans aanvankelijk voldoening. En bij dien roem standvastig, door leer en voorbeeld onder u, te volharden, bidde ik van God. Daartoe verwacht ik van mijnen grooten Zender, in Wiens naam ik tot u spreken moet, hulp en kracht, om dit gewichtig werk gelukkig te kunnen volbrengen. Komt zoeken wij die ondersteuning reeds bij den aanvang van deze onze

eerste godsdienst-oefening in de weg des gebeds. Stellen wij al de betamelijke begeerten van ons hart in de handen van onzen Heer en Vader, die ons om Jezus wil boven bidden en denken wil zegenen.

Gebed

Goede God en Vader in den Heere, met diep gevoel onzer afhankelijk-

heid van U, ondernemen wij op dezen plechtigen aan U gewijde dag, tot U te naderen om U de gebruikelijke hulde en dank onzer harten toe te brengen voor al de gunstbewijzen, waarmede Gij ons onophoudelijk wilt overladen. Iedere dag, elk uur van ons leven roept ons toe dat Gij de algoede, dat Gij een weldoend Vader zijt, die de kinderen der mensen niet doet naar hunne werken. Wanneer wij terugdenken van den oogenblik af aan, dat wij Uwen naam leerden stamelen en Gij ons daarvan bewustheid wildet geven tot op het tegenwoordige tijdsdeel aan toe, dan moeten wij het volmondig met dankbare harten voor U belijden, dat Ge ons langs de paden onzes levens hebt geleid met eene wijsheid en goedheid, die wij nooit genoeg roemen kunnen, met eene zorg en liefde, die nimmer iets anders bedacht dan onze verlossing, dan onze volmaaktheid, dan de zaligheid onzer zielen. De dag, dien wij thans beleven mag daarvan weder de kennelijke bewijzen dragen. Moge hij die thans het woord tot de gemeente zal voeren, zijne bestemming bereiken, nu hij zich als leraar en voorganger aan dit gedeelte van Jezus' Kerk op aarde verbinden mag, om te arbeiden in het Woord en in de leer. Ja, geliefde God en Vader, 't was Uwe veilige hoede die over hem waakte. Uwe ondersteuning, die hem de krachten schonk, Uwe liefde die zijne pogingen zegende, op den weg van voorbereiding en vorming tot een dienaar van Jezus Christus. 't Was Uwe stem, die hem in de wegen Uwer aanbiddelijke voorzienigheid riep tot de verkondiging van

Uw levend en eeuwigblijvend Woord; 't is Uw genade waardoor hij zich thans voor Uw heilig aangezicht mag stellen en den werk-kring voor zich geopend ziet, om te roemen in het kruis van den Heere Jezus Christus, teneinde vele onsterfelijke zielen op te leiden voor den Heere.

Leraar en gemeente gevoelen al de grootheid uwer trouwe zorg en liefde. Daarom willen wij voor Uw aangezicht komen met lof en Uwen grote naam prijzen en verhogen. Daarom loven en danken wij U als den Verzoener van onze zonden, waarover Gij tot een Heer en Koning Uwen geliefde Zoon aan Uwe rechterhand geplaatst hebt, opdat Hij daar behartige de bestemming van Zijn duurgekochte kinderen op aarde, het heil onzer zielen, de grond van onze hoop op eene eeuwige gelukzaligheid. Dewijl Hij altijd leeft om voor ons te bidden, ^{Heb. 7:25} om ons eenmaal tot zich in eeuwige heerlijkheid op te nemen.

Wie toch zijn wij, wij kinderen des stofs wij afvallige en voor U strafwaardige zondaars, dat Ge ons zoo uitnemend hebt willen bevoorrechten? O, geef ons de grootheid van deze Uwe ongehoorde liefde en van onze onwaardigheid, zoo levendig te ervaren dat wij er door gedrongen worden, om ons te wachten voor al wat die weldadige zorg van Jezus voor Zijn gemeente op aarde zou kunnen tegenstreven, om te waken en te bidden en te strijden tegen de verleidingen der zonde, om in broederlijke eensgezindheid onder elkaar te verkeren. Om in geloof, hoop en liefde vast in onze Heere te staan en altijd

een onergerlijk geweten te hebben voor U, o God en voor den Heere. Bewaar ons bovenal, dat wij ons moedwillig en roekeloos zouden verzetten tegen Uwe roep en nodigende stem in het evangelie, maar geef dat het ons daarom steeds en alleen te doen zij ons uit hetzelfde wijs gemaakt te worden tot zaligheid en Uwe Heerlijkheid te aanschouwen in het aangezicht van uw Zoon. Dat daartoe de gemeente onder de leiding van haren voorganger, moge opwassen in de kennis en genade van de Heere Jezus Christus. Gebied Gij daartoe de wasdom van het zaad des Evangelies, 't Welk uw leraar in ons midden strooien zal opdat het in een goede wel toebereide aarde valt, moge het honderdvoud voortbrengen ter verkondiging van uw heil. Dat het de heilzame uitwerking wezen moge van onze eerste godsdienst-oefening te dezer ure. Dat dezelve rijkelijk met uw zegen en uwe goedkeuring bekrachtigd mag worden. Verleen hem die spreken zal uw bijstand, schenk hun die hooren zullen een geopend oor en hart. De liefde van Christus, die in de hemel voor ons bidt, verleene ons bij deze onze eerste godsdienst-oefening eene ruime mate van Zijn vruchtbaar makende geest aan ons aller harte. Die zelfde liefde van Christus dringe u, om Hem wederlijk te betalen door milde giften voor de instandhouding van de openbare godsdienst-oefening te dezer plaatse. Hij doe u hierin onberekend handelen in de bewustheid dat Hij uwe gaven ziet en den blijmoedige en milde gever Zijn zegen niet zal onthouden. ^{2Kor.9:7}

Die ook voor u bidt. ^{Rom.8:3}

Toen ik na mijne roeping tot de evangelieverkondiging onder u met alle ernst over dit gewichtige werk begon na te denken en de moeilijkheden mij voor te stellen welke daaraan zijn verbonden; dubbel aangenaam waren mij toen die bemoedigende uitspraken van den Bijbel, die de hulp en ondersteuning van God toezeggen aan allen die op Hem vertrouwen. Maar hartelijk welkom waren mij toen ook die betuigingen van het evangelie, die mij de weldadige zorg van mijnen grooten Meester en Zender verkondigden voor al Zijn belijders op aarde. Hieronder meende ik de woorden van de tekst te moeten rangschikken, waarmede de apostel Paulus de gelovige Romeinen wilde vertroosten onder de moeilijkheden die zij bij de omhelzing en betrachtiging van het Evangelie verduren moesten en aanmoedigen tot volstandige belijdenis en volijverige beoefening van het Christendom.

De aanleiding tot deze vertroosting en bemoediging was voornamelijk hierin gelegen: Er waren te Rome tussen de christenen uit de Joden en heidenen waaruit deze gemeente bestond, verwarringen en onenigheden ontstaan. De eersten geloofden op de gelukzaligheden na dit leven meer aanspraak te kunnen maken, dan de christenen uit de heidenen, daar zij zich zelven nog steeds als het liefkoosde volk van God beschouwden. Zij waren trotsch op de Mozaïsche wet, en meenden dat deze, als ook de verdiensten hunner voorvaderen Abraham, Izak en Jakob,

hun een bijzonder recht verschaffen op de liefde van God, terwijl zij het daar voor hielden dat de christenen uit de heidenen, die geene nakomelingen van Abraham waren, de genade en weldaden van God eerst dan konden deelachtig worden wanneer zij zich lieten besnijden en de Mozaïsche wet in acht namen. De christenen uit de heidenen daarentegen verklaarden de Joden voor bijgelovig en voor een volk dat God verworpen had en van alle deelgenootschap aan de gelukzaligheden door Christus verworven, wilde uitgesloten hebben. Om deze verwaringen voor te komen stelde Paulus, in het eerste gedeelte van dezen brief, zich ten hoofddoel, om aan te tonen, dat de verkrijging der zaligheid alleen van de genade en het welgevallen van God afhangt en dat een ieder, die het evangelie gelovig aanneemt, zoo wel Grieken als Joden dezelve kunnen deelachtig worden. ^{Rom.1:16}

Dat evangelie echter eischte zoo als Paulus in ons tekstgedeelte leert, eene wandel niet meer naar het vleesch maar naar den geest. ^{Rom.8:4} Doch met de gelovige omhelzing en betrachtning van dat evangelie was lijden des tegenwoordige tijds, toen zelfs zwaar lijden, verbonden. ^{Rom.8:18-23} Dit waren gewis zeer moeilijke omstandigheden voor de christenen te Rome. Doch zij moesten wel in het oog houden dat deze zaligheid die hun in het evangelie beloofd werd, niet in dit, maar in een volgend leven eerst volkomen zou gekend en genoten worden. Zij moesten daarom met lijdzaamheid hopen. ^{Rom.8:25} En wa-

ren hunne zwakheden menigvuldig, dat Evangelie beloofde ook de krachtige hulp van den Geest, om dezelve te bestrijden. ^{Rom.8:26-27} En was het lijden dezes tegenwoordigen tijds zwaar en moeilijk, dat evangelie gaf de geruststellende verzekering, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede. ^{Rom.8:28} En wilden zij eindelijk daarvoor allen grond van zekerheid hebben, zij konden die vinden in de liefde des Vaders, die Zijn eigen Zoon ter hunner rechtvaardiging had overgegeven, die om hunnen wil gestorven, maar ook opgewekt was, die bestendig den grond van hunne hoop, den verzorger van hunne belangen bleef, en onveranderlijk blijven zou, daar Hij ter regterhand Gods was, alwaar Hij voor hen bad. Daar begeert Hij de toebren- ging en uitwerking van al dat heil, 't welk Hij als verlosser van zondaren heeft verworven. Dáár verlangt Hij het welzijn en de uitbreiding, de bewaring en de volmaking en de heerlijkheid van Zijn duurgekochte Kerk. Dáár begeert Hij de aanwending van alle die mid- delen, welke daar toe leiden moeten, als onderwijs, beproeving, vertroosting, beveiliging, beteugeling en uiteinde- lijk volkomene overwinning van alle vijanden.

O welk eene vertroostende bemoedi- ging moesten de Christenen te Rome voor hun geloof daaruit trekken, dat een Apostel van Jezus hun verzeke- ren kon, dat de Verlosser nu in Zijn heerlijkheid niet alleen gedachtig was aan het heil Zijner Kerk in het alge- meen, of aan dat Zijner gezanten in

het bijzonder, maar dat Hij daar ook ten goede gedachtig was aan een ieder hunner, dat Hij daar hunne belangen zich aantrok, dat Hij die behartigde door Zijne weldadige voorbedding bij den Vader. En gerustig mogen wij die waarheid ook wel voor ons houden tot onze troost en bemoediging. Zij toch leert ons, hoe Jezus ook na Zijne verhoging in den Hemel ten goede voor zijne volgelingen werkzaam is. En wat mogen wij niet van Hem die alle macht in handen heeft, wat mogen wij niet van Zijne Voorbedding hopen. Was Hij alles voor Zijn volgelingen toen Hij nog op aarde verkeerde, wat heil kan dan nu Zijne gemeente, nu Hem alle dingen van de Vader zijn overgegeven, niet van Zijne weldadige zorg in de staat Zijner verhoging verwachten! ^{Rom.5:8-10} Onverklaarbaar moge dan in onze dagen de verschijnselen van partijschap en verdeeldheid in Zijne gemeente ons voorkomen, Jezus leeft, Hij waakt over en Hij zorgt voor- Zijne gemeente!

Hebr. 7:25

"Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, also Hij altijd leeft om voor hen te bidden."

Wij hebben op den afgelopen feestdag in onze verbeelding aan de hand der geschiedenissen, Jezus het toneel dezer aarde zien verlaten en naar de hemel, van waar Hij gekomen was, zien wederkeren. Maar dat wederkeren van Jezus (dit hoorden wij ons tevens voor te stellen) was geen verlaten van de aarde, geen afscheid van Zijne volgelingen, om hen verder aan hen-

zelve over te laten. Neen, Hij voer ten hemel, om als Middelaar Gods en der mensen ^{1Tim.2:5} de belangen te behartigen van alle Zijne volgelingen. Hij voer ten hemel, om als onze medelijdende Hoogepriester ^{Heb.4:15} onze voorspraak te zijn bij den Vader ^{1Joh.2:1} en in staat gesteld te wezen, om veel meer voor ons te doen, dan Hij hier op aarde voor ons doen kon, om in zijne weldadige zorg aan alle gelovigen heil en geluk te besteden. Als zulk een Hoogepriester en zaakbezorger beschouwt Hem de schrijver van de brief aan de Hebreëen in onze tekst.

De aanleiding welke Paulus daartoe noopte, was gelegen in de omstandigheden, waarin deze christenen verkeerden. Joden en heidenen spanden zamen om den voortgang van Jezus leer onder hen te verhinderen en ware het mogelijk dezelve uit te roeien. Zware vervolgingen werden alomme tegen hare belijders aangerigt en hierin deelden ook rijkelijk de Hebreeuwse Christenen, die in de verstrooing leefden. Het ongeloovig Jodendom dat nog steeds veel macht en aanzicht had behouden, bezigde alle middelen, om hen afvallig te maken van de nieuwe leer; het hield niet op hen te wijzen op de nederigheid waarin Jezus geleefd had en op Zijn schandelijk uiteinde, en hun het verlies te herinneren, 't welk zij geleden hadden door hunne omhelzing van het eenvoudige, zonder uiterlijke pracht gepaard gaande, Christendom waarin zij de gemeenschappelijke tempel, de groote schare van priesters en Levieten, die de

tempeldienst waarnamen, de prachtige toestellen en voor de zinnen zoo zeer strelende plechtigheden en offers misten; terwijl zij voor het overige de Hebreeuwse Christenen beschouwden als afvalligen en verraders van hun volk en Godsdienst, die met geweld in den schoot des Jodendoms moesten worden teruggebracht. Onder zulke omstandigheden stond het te vreezen, dat de Christenen uit de Joden zich zouden laten overhalen, om tot het Jodendom weder terug te keren. Om dit te verhoeden en hen standvastig bij hunne belijdenis te doen volharden was het noodig, was het althans uitnemend geschikt, om hen de voortreffelijkheid van Christus aan te tonen boven Mozes en alle Levietische hoogepriesters teneinde hen dezen in hunner schatting verre beneden het gezag en de verhevenheid van Christus te doen dalen.

Meesterlijk kwijt hij zich in ons teksthoofdstuk van deze taak, welke gehele beschouwing, zoo als dit in het verband onzer teksten voorkomt, ons thans te lang zou ophouden. Genoeg is het voor ons tegenwoordig doel, aan te merken dat de apostel in het 23e vers de meerdere voortreffelijkheden van Jezus Priesterschap boven dat van Aaron's nakomelingen tracht aan te tonen uit deszelfs duurzaamheid. Groot was wel het aantal geweest van dezen, omdat zij door de dood verhinderd waren het Hoogepriesterlijk ambt te bekleden, echter steeds door nieuwe opvolgers waren vervangen geworden; maar geheel anders was het

gelegen met het Hoogepriesterschap van Jezus; want dit was onvergankelijk. Wel had Hij eenmalig de dood ondergaan; maar sedertdien wordt Hij niet verhinderd om priester te blijven. Want, gelijk de Hoogepriester onder het oude verbond de belangen van het volk bij God behartigde door voor hetzelfde te offeren en te bidden, zoo kon Jezus in een veel verhevener zin gezegd worden die waardigheid te bekleden, dewijl Hij zichzelf tot een zoenoffer had opgeofferd en alzoo volkomenlijk kan zalig maken degenen die door Hem tot God gaan, alzoo Hij altijd leeft, om voor hen te bidden.

Hoe veel voortreffelijker Hoogepriester is derhalve Jezus te achten, dan alle degenen die deze waardigheid uit Aaron's geslacht bekleed hadden. Zijn priesterschap toch is niet alleen eeuwigdurend, niet alleen kon Hij, door een gelovig vertrouwen op Zijne verzoenende offerande, zondaren in Gods gunst en in het bezit stellen van een volmaakte en eeuwig geluk, 't welk van de Hoogepriester onder het oude verbond niet gezegd kon worden; maar ook leeft Hij altijd in den hemel en blijft Hij eeuwig in het bezit van Zijne priesterslijke waardigheid. Om voor zondaren, die door Hem Gods gunst zoeken te verwerven, te bidden, om hunne belangen te behartigen bij de Vader.

Hoe veel voortreffelijker was derhalve de Hoogepriesterlijke waardigheid van Jezus, dan die van Aaron's nakomelingen onder het Oude Verbond, en hoe moest deze de Hebreeuwse

Christenen opwekken om alle verkeerde leeringen hunner ongelovige broeders af te wijzen, en onder hunne verzoeken hun geloof aan Jezus en hun vertrouwen op Hem te versterken. Maar hoezeer is ook de waarheid in onze tekst voor iedere christen en ook voor ons geschikt, om steeds en ook nu, na de gedachtenisviering van Zijn hemelvaart ons vertrouwen op Hem te verlevendigen en voorts ons te verblijden over Zijn weldadige zorg, welke Hij aan de rechterhand des Vaders voor alle Zijne belijders en vereerders ten toon spreidt. Daar is Hij nu ook ten goede aan gedachtig, ja veel meer, dan Hij dit op aarde wezen kon, dewijl Hij altijd leeft om voor hen te bidden. Daar begeert Hij de toebrenging en uitwerking van al dat heil, 't welk Hij als Verlosser van zondaren heeft verworven. Daar verlangt Hij het welzijn en de uitbreiding, de bewaring en de volmaking van Zijne duurgekochte Kerk. Daar begeert Hij de aanwending van alle die middelen, welke daar toe leiden moeten, als onderwijs, beproeving, loutering, vertroosting, beveiliging, beteugeling en eindelijk volkomene overwinning van alle Zijne vijanden.

Gewichtig voorzeker zal derhalve wel een ieder onzer deze waarheid achten, dat Jezus altijd leeft, om voor Zijn volgelingen en belijders te bidden. Toch leert zij ons, hoe Hij ook na Zijne verhooging aan 's Vaders rechterhand, ten goede voor Zijn gemeente werkzaam is. Hierover wenschte ik u dan thans, naar aanleiding van de gedachtenis Zijner Hemelvaart, dan

ook te onderhouden en tot u te spreken: over de weldadige zorg van Jezus voor Zijne gemeente op aarde, ook in de staat Zijner verhooging. God geve, dat het tot onze vertroosting, tot onze bemoediging en tot versterking van ons geloof moge verstrekken wanneer ik uwe aandacht

1 – Eerst bij de gronden van zekerheid

2 – Vervolgens bij de aard

3 – En eindelijk bij de invloed van die weldadige zorg van Jezus voor Zijne gemeente op aarde eenige oogenblikken zal trachten te bepalen.

1 De grond

Hoe zeer de Apostolische betuiging in de tekst voldoende geacht kan worden, om ons de weldadige zorg van Jezus voor Zijne gemeente op aarde overtuigend te bevestigen, zal echter eene meer ontwikkelde voorstelling van de gronden van zekerheid, die wij daarvoor bezitten, niet ongepast wezen. Wij vinden dezelve in het getuigenis van Jezus zelve. In het bevestigend onderwijs en voorbeelden der apostelen en in de geschiedenis van alle tijden.

"Die ook voor ons bidt." Bringen wij ons bij het hooren van dit nadrukkelijk getuigenis omtrent den verhoogden Verlosser, de beloften van Jezus te binnen, welke Hij aan Zijne Discipelen deed, om hen bij Zijne dood, die aanstaande was, te bemoedigen en tot Zijne verhoving in de Hemel voor te bereiden? Daar zou Hij, op den troon zijner heerlijkheid verheven, hunne belangen behartigen. Van daar zou God hun in zijnen naam eenen an-

dere trooster zenden, den Geest der waarheid. Die hen in alle waarheid zou leiden, ^{Joh.16:13} die hen in de ure der verdrukking niet verlegen zou laten; maar voor vierscharen en regtbanken bekend maken wat zij spreken moesten. ^{Luk.12:11, 12} Alles wat zij in Zijne naam van God begeren zouden, dat zou hen worden, ^{Joh.15:16} opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt werde.

Hem was gegeven alle magt in den hemel en op de aarde. Hij zou met hen en met alle Zijne dienaren en volgelingen zijn, tot aan de voleinding der wereld. ^{Mat.28:18, 20} En zo sprak Jezus niet alleen tot troost en bemoediging van alle Zijne belijders; maar ook in den hemel, aan 's Vaders regterhand verhoogd, heeft Hij hun van Zijne weldadige zorg door den mond en door de pen van Johannes met deze woorden nog nader de verzekering willen geven:

"Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten op Mijnen troon, gelijk Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader op Zijnen troon." ^{Op.3:21}

Maar al waren alle deze onloochenbare uitspraken van Jezus niet tot onze kennis gekomen dan nog verzekert ons het onderwijs en het voorbeeld der apostelen, als op een onwankelbaar fundament, waarop de veiligheid, de troost en de hoop voor Jezus' Kerk hier op aarde rust, dat Hij onze voorspraak is bij de Vader, dat Hij altijd leeft om voor ons te bidden.

Horen wij hier slechts het getuigenis van Paulus, die weleer moord en verwoesting blies tegen allen, die den naam van Jezus beleden. ^{Hand.9:1} Was er immer iemand die de weldadige zorg van Jezus voor zijn gemeente op aarde ontkende, wat zeg ik, die alle eerbied voor - en geloof in - Hem trachtte uit te roeijen, die in den marteldood van Zijne belijders een welgevallen nam, het was de ijverzuchtige Paulus. En deze is het die in onze tekst getuigt, dat Jezus in de hemel voor ons bidt; die van deze waarheid zoo doordrongen en overreed was, dat Hij, daarmede zijne geschriften vervult en eer en goed en leven voor derzelve verdediging alles heeft opgeofferd. Trouwens wie anders konden van deze waarheid beter overtuigd zijn dan Paulus, wie anders dan de apostelen van Jezus?

Geene listen of vervolgingen hunner vijanden geene knellende boeijen, geene kerkerdeuren waren bestand tegen de weldadige zorg van den Heer Jezus, die beloofd had hun geen wizen te zullen laten. Wat zeg ik, Jezus' almacht stond hun ten dienste, om door teekenen en wonderen en menigerlei krachten ^{Heb.2:4} openlijk aan de wereld te betoonen, dat Jezus, dien zij verkondigden, met hen was, dat Hij hun ook nu, aan de regterhand des Vaders gezeten, niet verlaten had. Wat anders toch zou hun verstand verlicht, hun geloof versterkt en hunnen moed geschraagd hebben, om met geringe kennis verrijkt, aan vooroordelen gehecht en zonder aardsch vermogen of geweld de eenvoudige leer van den verachten

Nazarener openlijk te verkondigen? Maar met Goddelijke krachten toegelust en met de overtuiging in het hart, dat Jezus over hen waakte, verdedigden zij openlijk zijnen Naam en eer onder vijandige Joden, onder afgodische Heidenen (onder wijsgeerige Grieken en onder staatkundige Romeinen). Bij geletterden en ongeletterden, bij rijken en armen, met dat gewichtig gevolg, dat binnen weinige jaren vele duizenden van alle standen en rangen hunne voorvaderlijke godsdienst vaarwel zeiden en hun geloof en hope vestigden op deze waarheid, dat Jezus in de hemel voor ons bidt.

Of zou die zorg van Jezus alleen voor de apostelen en voor hunne tijden geweest zijn? Neen, de geschiedenis van alle tijden staaft dezelve met onloochenbare bewijzen. Wij hebben het reeds opgemerkt, hoe vele duizenden binnen weinige jaren door de zorg van Jezus werden toegedaan tot zijne belijders.

Maar waar was ooit ene leer, die zoo tegen de heerschende neigingen van den bedorven mens was aangekant, Gal.1:11 die zoo weinig ruimte overliet tot zinnelijk genot, die zoo veel verloochening eischte als de leer van Jezus? En waar heeft immer eene godsdienst weldadiger uitwerking gehad dan die welke wij belijden, waardoor ruwe en onbeschaafde volken, die zich tot het gedierte des velds verlaagd hadden, waarlijk braaf en deugdzaam en godvruchtig zijn geworden. En welke leer heeft immer de proef des tijds

zoo standvastig kunnen doorstaan? Reeds bijna 18 eeuwen staat dezelve onwankelbaar tegen alle aanvallen van vijandschap en hoon, van list en geweld, die haar zouden kunnen ondermijnen en blijft zij hare kracht en waarde behouden. Zoo wel voor den geletterden als voor de ongeletterden, zowel voor den behoeftige als voor den rijke, onder alle talen, volken en natiën. Al wie de waarde van de Christelijke godsdienst leerde kennen, vond daarin toereikend voedsel voor zijn verstand en hart, en troost en hope, die een rampvol leven dragelijk, en het sterven tot gewin maken konden.

Doch niet de mens, maar alleen de weldadige zorg van Jezus zij de eer, Die over Zijne belijders door alle eeuwen heen gewaakt heeft, Die in den Hemel voor hun bidt. En er mogen dan tijden beleefd zijn waarin die zorg scheen te wankelen, het was alleen, om dezelve met nieuwer glans te doen uitblinken.

Maar wat behoef ik u in de reijen der verloopene eeuwen rond te voeren; dat uwe eigene ervaring spreke. Getuigt het, gij die de Heer dient of gij de zorg van Jezus niet meermalen hebt ondervonden, wanneer gij in de ure der beproeving in Hem gesterkt werdt en Zijne vertrouwde stem in het evangelie u toeriep: "Mijne genade is u genoeg en Mijne kracht wordt in zwakheid volbracht". 2Kor.12:9 Getuigt het, of de zorg van Jezus niet over u waakte, wanneer gij onder rampen en droefnissen vertroost werdt door de belof-

ten van het evangelie en verblijd in het aangenaam vooruitzicht op die heerlijke ruste, welke voor het volk van God overblijft. ^{Heb.4:9} En o, getuige het ook ons tegenwoordig zamenzijn aan deze plaats, of Jezus zorg ook nu niet over ons waakt, ziet zijn heiligdom staat voor ons open en hier doet Hij het ons niet ontbreken aan de gelegenheid om opgebouwd te worden in de kennis der waarheid die ons wijs kan maken tot zaligheid. ^{2Tim.3:15}

Zoo wordt Hij nimmer moede om te arbeiden aan de opbouw van ons waarachtig geluk, nu Zijne zorg u in mij eenen anderen leraar beschikt en voor mij den werkkring onder u opent, om door leer en voorbeeld te arbeiden aan uw tijdelijk en eeuwig geluk, ten einde u en mij zelve op te leiden voor den Heere. Welk eenen grond van zekerheid hebben wij dan, dat Jezus aan de rechterhand des Vaders onze belangen behartigt! Hierop ruste dan ons geloof en onze hope voor de toekomst, als op een onwankelbaren rots, op dat wij eenmaal door de teedere zorg des Heeren mogen binnen geleid worden in die zalige gewesten, waar Hij ons is voorgegaan, om ons plaats te bereiden. ^{Joh.14:2}

2 De aard

En die hope en dat geloof zal in ons nog meer versterkt worden, wanneer wij letten op de aard van die weldadige zorg van Jezus voor Zijne gemeente op aarde. Volgt mij hierin verder met uwe toegenegene aandacht wanneer wij dezelve als volmaakt, alvermogen,

duurzaam en allesomvattend zullen beschouwen. Neen het is geene onvolmaakte en menselijke voorstelling van de begeerte zijns harten, wanneer Jezus gezegd wordt voor ons te bidden. Zulk bidden kan in den verhoogden verlosser, die alles door Zijne verdiensten heeft verworven niet vallen. Neen, daar Hij altijd het welbehagen van Zijn Vader volbrengt, is Zijn bidden niet anders, dan eene gedurige voordracht van Zijne begeerte, om bestendig te blijven arbeiden aan het geluk en den bloei en de volmaking van Zijne Kerk, in dat vast vertrouwen, dat het de goedkeuring van Zijnen Vader wegdraagt, want alles wat Hij van God begeert verstrekt alleen tot opluistering van Gods eer en heerlijkheid.

Zoo bidt Hij dan als des Vaders hoogste gunsteling, die altijd verhoord wordt, als de verwerver van al wat Hij begeert. Dit is het loon op dat grootmagtig verlossingswerk, 't welk Hij op zich genomen en volvoerd heeft. Daar op heeft Hij door Zijne verdiensten een wettig recht verkregen.

Welk eene bemoediging moet ons dit schenken bij de beschouwing van onze menigvuldige afwijkingen en verkeerdheden, dat wij zulk eene volmaakten voorspraak hebben bij den Vader, te meer daar niets Hem kan wederstaan in de vervulling van datgene, wat Hij van Zijnen Vader begeert. Alles wat Hij tot heil Zijner Kerk wil volvoeren brengt Hij tot stand, en struikelen en vallen hare leden, dan pleit Zijne alvermogenende

voorbidding bij den Vader om hunne wederaanneming, om hunne bewaring in Zijne gunst; want indien iemand gezondigd heeft, wij hebben eene afspraak bij den Vader. ^{1Joh.2:1} Aan Zijne rechterhand gezeten is Hem "alle magt gegeven in den hemel en op de aarde". ^{Mat.28:18} Nimmer is Zijne voorbidding tevergeefs; want toen Hij nog op aarde was kon Hij reeds zeggen: "Vader Ik weet dat Gij Mij altijd hoort" ^{Joh.11:42} en op dien grond kon hij ook aan zijne discipelen verzekeren: "Zoo wat gij begeren zult in Mijnen naam, dat zal ik doen, opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde". ^{Joh.14:13}

Wat zou ons dan hinderen, om vertrouwend op Zijne hulp, op Zijne bewaring, op Zijn heil te wachten? Wij weten het immers, Hij bidt niet als onderworpen aan de Vader "Niet Mijn wil maar Uwe wil geschiede". ^{Luk.22:42} Nee, Hij bidt: "Vader ik wil, het is Mijn welbehagen, Dat waar Ik ben, ook diegenen bij mij zijn die Gij Mij gegeven hebt." ^{Joh.17:24} En die weldadige zorg van Jezus blijft steeds dezelfde. Niet alleen slechts bij de grondlegging Zijner kerk, maar ten allen tijd waakt Hij voor het heil Zijner onderdanen en wil Hij door Zijne voorbidding hunne belangen behartigen.

De behoeften toch van Zijne gemeente op aarde zijn ten allen tijde dezelfde. Zonder Hem vermag zij niets. Zonder Hem kan zij niet bestaan, veel minder bloeien. Hare vijanden rusten niet, en zou Jezus die haar gekocht heeft met Zijn bloed ^{Hand.20:28} dan rusten? Neen

Hij gedenkt harer bestendig ten goede. Hij behartigt onafgebroken alle hare belangen bij den Vader. En hiervan hebben wij in deze tekst ook de geruststellende verzekering, dat Hij altijd leeft om voor ons te bidden. Ja, voor ons, voor u, voor mij, voor alle Zijne belijders en voor een ieder in het bijzonder is die weldadige zorg van Jezus in den hemel werkzaam tot bevordering en den bloei van Zijn Kerk op aarde.

Of zou zijn almacht en liefde kunnen toelaten dat slechts een van Zijne onderdanen van Zijne voorspraak bij de Vader werd uitgesloten? Aan het kortzichtig oog van aardsche vorsten moge de behoeften van velen ontglippen, maar het alziend oog van onzen Heer en Koning in den Hemel waakt over allen. Hij kent alle onze nooden en bezwaren reeds eer wij dezelve aan Hem openbaren en wil daarin door Zijne voorbidding genadiglijk voorzien.

Immers toen Jezus nog op aarde verkeerde was het eens Zijne bede: "Vader ik bidde niet alleen voor deze, voor mijne discipelen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven zullen". ^{Joh.17:20} En zou Hij dan nu in Zijne heerlijkheid, waar Hem alle macht gegeven is in de hemel en op de aarde, niet voor u, niet voor mij, niet voor allen die Hem als hunnen Heer en Koning belijden eene voorspraak zijn bij den Vader? "Wie zal ons dan scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging of honger of naaktheid of gevaar of het zwaard? Christus is het die gestorven

is, ja wat meer is, die ook is opgewekt, die ook ter rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt.¹¹ Rom.8:35,34

3 De invloed

In het derde deel mijner rede waartoe ik nu genaderd ben, heb ik gezegd u te zullen spreken over den invloed, welke die weldadige zorg van Jezus voor Zijne gemeente op aarde op ons hebben moet. Zij geeft ruime stof van dankbare hulde aan Jezus, van pligtsbesef en van vertroosting en bemoediging voor Christen leraars en gemeenten. Die ook voor ons bidt! Welk eene aansporing tot dankbare hulde aan Jezus verschaft ons die bewustheid.

Nu weten wij aan Wien wij ons bestaan, onze veiligheid en voorspoed te danken hebben, van Wien wij alle geluk en zegen verwachten moeten, ja dat niets ons scheidt van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heer. Rom.8:38,39

Nu erkennen wij Zijne trouwe zorg, wanneer Hij ons geliefde leraren ontnemt en weder anderen toezendt. Wij willen daarin eerbiedig berusten in het zekere vertrouwen, dat het de goedkeuring van Jezus wegdraagt, dat Zijne weldadige zorg, ook door middelen die ons niet doelmatig schijnen, de heerlijkste einden kan bereiken, dat Hij niet zelden Zijne kracht in onze zwakheid wil volbracht hebben.^{2Kor.12:9} Welk een dank zijn wij dan niet aan Hem verschuldigd, die zoo wel in voorspoed als in tegenspoed, ten goede over Zijne gemeente waakt. Dat alle

knieën zich voor Hem buigen, dat alle tongen belijden: Hij is de Heer! Fil.2:10,
¹¹ Ja, Hij is de Heer, die altijd leeft om voor ons te bidden, om onze belangen bij den Vader te behartigen.

Welk eene krachtige drangrede van pligtsbesef voor elke Christen! Want dat bidden, die zorg van Jezus den Heere voor ons dient vooral tot onze heiliging, bewaring en zaliging, om ons tot God te brengen, opdat niets ons scheidt van Zijne liefde in Christus. En daar wij zulks weten, mag dan zonde, lust en wereldzin onze harten vervullen? Mag dan een strijdige zin, één met Jezus weldadige zorg om ons tot God te brengen ons bezielen?

Het is wel zoo, dat dit bidden van Christus als onze Hoogepriester, Zijne voorspraak en behartiging onzer belangen bij den Vader in ons tekstvers voorkomt als het middel, waardoor Hij zondaren volkomenlijk zalig maakt; maar daartoe moeten zij ook door Hem tot God gaan. Geen zondelust en wereldzin moet dan ons harte vervullen; meer liefde tot het goede, liefde tot God en Zijne geboden moet dan onze hoogste vreugde uitmaken.

Of zou Hij, de Grote Hoogepriester, in den hemel voor ons bidden, om ons de vrijheid te geven tot zondigen? Zou Zijne zorg in den hemel wezen, over onbekeerlijken van harte om hen in Gods gunst te herstellen? Zou Hij dan een dienstknecht der zonde wezen, en God Zijne gunst en Zijnen hemel open zetten voor hardnekkige zondaren?

O, mijne heren, wie onzer ziet hieruit niet, dat niemand door Christus tot God kan gaan, die zich niet toelegt op heiliging van het hart en wandel.

Al is Christus in den hemel ons ten goede, wij hebben echter te doen met een heilige Rechter. God, dien wij door onze zonden beledigd hebben, die te rein van oogen is dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen, en die geene gemeenschap kan oefenen met de onbekeerlijken en onverbeterlijken. Bedenkt dit allen die nog nalatig zijn in deze, ijverig te zijn in Christelijke verplichtingen en daaraan door eene geheiligden wandel den Heer welbehagelijk te beantwoorden.

Christus, Wie al het oordeel van de Vader is overgegeven en Die eens ieders werken kent, ziet op de bodem van het hart of Zijne belijders wel hunne vreugde vinden om de wil te doen Zijns Vaders, dien Hij heeft verkondigd, en door Zijn liefderijk bestel nog onop houdelijk laat verkondigen. Wordt Zijne zorg met onverschilligheid beantwoord, Zijne liefde door versmading van Zijne geboden en voorschriften miskend en veronachtzaamd, Jezus die alle magt in handen heeft, en die de werken van een ieder beproeft, zou die verguizing en miskening Zich aantrekken en betoonen, dat Hij niet alleen tot voorbedding, maar ook tot handhaving van Zijne eer aan 's Vaders regterhand verhoogd is. Maar wordt in tegendeel Zijne liefde zorg erkend, worden de middelen die Hij tot opbouwning en bevestiging van Zijn

rijk op aarde aanwendt, met alle toegenegenheid ontvangen, en bij gevolg gehoorzaamd, zulke volgelingen en belijders heeft Hij lief en zullen van Zijne weldadige voorbede hoog in de hemel de ruimste vertroosting en be moediging verkrijgen.

Christen leeraars

Maar ook voor Christen leraars moet die bewustheid dat Jezus in den hemel voor ons bidt, diepe indrukken van pligtsbesef nalaten, om niets te doen dat Hem mishaaft. Zij toch zijn voorgangers en leden der gemeente door Jezus gesticht en gekocht door Zijn bloed. Zij worden door Zijne zorg aangesteld, om te waken voor het heil en te werken aan de opbouwning en uitbreiding van Zijn rijk op aarde. Hij slaat uit den Hemel gade of het pand hun toebetrouwd op woeker wordt aangelegd, of zij zich steeds bevlijtigen in de volbrenging van den last hun aanbevolen. Hoe krachtig zal dit den Christen leraar aansporen, om zich te wachten van al wat die weldadige zorg van zijnen grooten Meester voor Zijne gemeente zou kunnen tegenstreven, om het belang van zoovele onsterfelijke zielen als Hem zijn toevertrouwd op het hart te dragen en de eer van mensen nimmer lief te hebben boven de eer van God en Jezus, om nimmer menselijke vooroordelen en begrippen te believeen, maar niets anders te weten en te prediken dan Jezus Christus en Dien gekruist, om God steeds te doen kennen in het aangezicht van Jezus Christus en zondaren op te leiden tot zedelijke verbetering, om eindelijk

in het hart der christenen geloof, hoop en liefde te versterken en altijd een ongerlijk geweten te hebben voor God en voor de mensen. Dat is de taak, dat is de roem waarnaar een getrouw dienaar van Jezus streeft.

Daartoe moet de zorg van Jezus voor Zijne kerk hem met al die vlijt en inspanning van krachten aansporen, die Zijnen hoofdpligt moet uitmaken; want Jezus kent en beproeft zijne werken. Hij ziet op den bodem van zijn hart of hij wel daarin zijne vreugde vindt, de wil te doen van zijn groeten Zender. En gelukkig de dienstknecht, die daarin getrouw bevonden wordt. Zijn arbeid zal niet vruchteloos en zijn loon groot zijn.

Beschouwen wij nu eindelijk nog de woorden van onzen tekst als woorden van troost en bemoediging voor Christen leraars en gemeenten. Welk evangeliédienaar heeft hieraan geene behoefte wanneer hij gevoel heeft van al het gewicht zijner bediening. Met hoeveel zorg en moeite moet hij waken voor het tijdelijk en eeuwig welzijn zijner hem toevertrouwde gemeente. Hoe dikwijls heeft hij te kampen tegen vooroordelen en verjaarde begrippen, die strijden met de leer, welke alleen ter zaligheid leidt. Hoe vaak is hij in zijne leer redenen en gesprekken blootgesteld aan het onbescheiden oordeel van anderen, die hij met alle zachtmoedigheid door leer en handel voor de hemel tracht voor te bereiden. Hoe veel omzigtigheid, hoe veel inspanning en zorg moet hij aanwenden,

om bijgeloof en onverschillige lichtzinigheid te bestrijden en de vijanden van geloof en Godsvrucht te ontwapenen; maar hij weet het, en hij weet het tot zijne vertroostende bemoediging dat de liefde zorg van Jezus over hem waakt, dat hij zijne zwakheid gade slaat en hem wil nabij zijn met Zijne hulp en ondersteuning.

En waar is de rechtschapen Christen die geen troost en bemoediging noodig heeft, wanneer hij elders en rondom zich de vijanden van ware godsvrucht en deugd ziet woelen, ongeloof en bijgeloof en lichtzinnigheid het hoofd ziet opsteken en het evangelie verkrachten wanneer hij onder de rampen en bezwaren van dit leven, of, door schuld besef verslagen, met wankelenden tred het pad des levens bewandelt en aan den eindpaal het graf voor zich geopend ziet.

Houdt moed gij allen, die er naar streeft, om ware en aktieve belijders van Jezus te wezen, houdt moed, Hij is een barmhartig hoogepriester, die alles door Zijne verdiensten heeft verworven en altijd leeft, om voor ons te bidden. Hij kan en zal zeker medelijden hebben met onze zwakheden en gebreken. Hij zelve is mens geweest, Hij weet het, aan welke verzoeken wij onophoudelijk bloot staan en heeft die bewustheid medegenomen naar de hemel. Daar is Hij geplaatst ten goede Zijner gemeente, aan 's Vaders rechterhand; van daar mogen wij alles goeds van Hem verwachten, van daar ziet Hij met welgevallen op onze

smekingen neder, wanneer wij Hem bidden, om hulp en versterking op den weg der gerechtigheid, van daar wil Hij ons ondersteunen in de rampspoed die ons treft, en beveiligen in de ure der verzoeking, wanneer wij gevaar lopen van ten prooi te worden van de verloksele der zonden.

Staan wij dan pal tegen alle vijanden van ons waar geluk, die wij te bestrijden hebben met het oog op Zijne liefde zorg geslagen; en wachten wij bemoeidigd (in gehoorzame onderwerping aan Zijn bevelen) ten einde toe onze weg te bewandelen en te streven naar de kroon der overwinning, die aan het einde onzer loopbaan is opgehangen. Dan, ja dan zullen Jezus weldadige zorgen ons ten goede steeds onder vinden en eenmaal, wanneer wij met Zijne hulpe, de goede strijd gestreden, de loop beëindigd en het geloof behouden hebben, ^{2Tim.4:7, 8} door Hem tot God gaan, en deze verblijdende taal uit zijn mond zullen hooren: "Komt gij gezegende mijns Vaders, beërft het koninkrijk, dat voor u weggelegd is van voor de grondlegging der wereld".
Mat.25:34 Amen.

Tot de Gemeente:

Er schiet mij nog overig, dat ik bij de gelegenheid, waartoe ik thans voor u ben opgetreden, mijne rede met enige gebruikelijke aanspraken besluite.

En tot wien anders zoude ik mij in de eerste plaats wenden, dan tot u gemeente van Lunteren, welke ik thans voor de eerste maal de mijne mag noe-

men. Ik heb mij in dezen oogenblik als uwen wettigen leraar aan u verbonden; als zodanig sta ik thans voor u door de aanbiddelijke beschikking der Goddelijke voorzienigheid. Nogmaals betuig ik u plegtig: Ik heb niet voorgenomen iets anders onder u te weten dan Jezus Christus en Dien gekruist. Maar verwacht niet in mijne eerstelingen uwen vorigen leraar weder te zien. Ontvangt mij alleen met een hart, dat zich geheel verbonden heeft aan den zalige dienst van den Heere Jezus Christus en dat niets vuriger wenscht dan Zijn rijk onder u te bevestigen. Daartoe heb ik mijn dienstwerk onder u aanvaard met het oog op Jezus verzorgende liefde geslagen. Hij bekroone mijne pogingen Hem en Zijn Vader tot eer en uwer zielen tot zaligheid.

Uw hartelijk verlangen naar mijne overkomst en uwe blijdschap, bij het aanbreken van dat voor mij zoo gewichtig tijdstip betoond, leveren mij de ondubbelzinnigste bewijzen op van de achting en toegenegenheid, waarmede ik in uw midden ben ontvangen. Mijne verwachting van uwe leraarlievende gezindheid is alzoo niet teleurgesteld, en zal niet teleurgesteld worden wanneer u mij voortaan blijft hoogschatten en liefhebben als uwe leraar en leidsman op den weg naar den Hemel. Betoont dat allen, door mij als uwen belangstellenden vriend in uwe vreugde en bezwaren te doen delen, door een ongeveinsd en openhartig verkeer tot aankweking van kennis en deugd; maar vooral door prijs te stellen en gebruik te maken van mijn openbaar en

bijzonder onderwijs in de Godsdienst, opdat ik nimmer dit heilig werk al zuchtende (met verdriet) behoef te verrichten; ^{Heb.13:17} want zoo zouden de vruchten mijner prediking voor u verloren gaan. Ouders vertrouwt mij het godsdienstig onderwijs uwer lieve kinderen bereidvaardig toe en ondersteunt mijne pogingen tot hunne zedelijke vorming. Schenkt mij allen in alles het vertrouwen uwer harten; het mijne zal ten allen tijde voor u open staan en met ware belangstelling en warme liefde voor uw welzijn kloppen. Zoo als Broeders en Zusters in vereeniging zamen wonende zullen wij elkander het leven veraangenamen, zoo zal mijn arbeid onder u niet vruchteloos zijn in den Heere.

Voorts geliefde gemeente wordt mijne vurige wens en bede verhoord; dan overlade de Algoede u met Zijne beste zegeningen; dan wone voorspoed in uwe huizen en vrede en vreugde in uwe harten. Dan brenge het zaad, dat ik in uw midden strooien zal honderdvoudige vrucht voort tot vermeerdering van uw geloof, tot opbouwning van uwe hoop en tot aanwakkering van uwe liefde. Ja, dan zult gij de kroon mijner blijdschap en mijn roem wezen in den dag der toekomst van Christus, wanneer Zijne weldadige zorg ons in de gewesten van licht en leven zal binnenleiden.
Amen.

Komt, verhaalt mij de liefde van Jezus door te zingen Psalm 118

**De STEEN, dien door de tempelbouwers
Veracht'lijk was, een plaats ontzegd
Is tot verbazing der beschouwers
Van God tot hoofd des hoeks gelegd
Dit werk is door Gods alvermogen
door 's Heeren hand alleen geschied
Het is een wonder in onz' ogen
Wij zien het maar doorgronden 't niet**

**Dit is de dag, de roem der dagen
Dien Israels God geheiligd heeft
Laat ons verheugd, van zorg ontslagen
Hem roemen, die ons blijdschap geeft
Och Heer, geef thans uw zegeningen
Och Heer, geef heil op dezen dag
Och, dat men op deez' eerstelingen
Een rijken oogst van voorspoed zag**

**Gezegend zij de grote Koning
Die tot ons komt in 's Heeren naam
Wij zeg'nen U uit 's Heeren woning
Wij zegenen U al te zaâm
De Heer is God door Wien w'aanschouwen
Het vrolijk licht na bang gevaar
Bindt d'offerdieren dan met touwen
Tot aan de hoornen van 't altaar**

**Gij zijt mijn God, U zal ik loven
Verhogen Uwe Majesteit
Mijn God, niets gaat Uw roem te boven
U prijs ik tot in eeuwigheid
Laat ieder 's Heeren goedheid loven
Want goed is d'Oppermajesteit
Zijn goedheid gaat het al te boven
Zijn goedheid duurt in eeuwigheid.**

Ds. Johan Gerard van den Steen

Hij werd geboren in Ter Aar op 21 december 1803 in of bij de beroemde molen van zijn ouders, uit een zeer oud Vlaams patriciersgeslacht van regenten, burgemeesters en juristen. Niettemin volgde hij zijn roeping om zijn Heer te dienen door in 1825 alsnog theologie te gaan studeren in Leiden, waar hij in 1831 zijn kandidaats verkreeg. In de zomer van 1832 werd hij beroepen te Lunteren en na koninklijke goedkeuring in augustus definitief aangesteld. Definitief was het, want tot zijn overlijden in 1886 is hij trouw gebleven aan zijn gemeente in Lunteren, hoewel hij in 1871 met emiritaat ging.

In september 1832 - tussen de koninklijke approbatie en zijn officiële intrede in oktober - trouwde hij in Den Haag met de drie jaar oudere Anna Margeretha Kam, eveneens uit een (van oorsprong Zwitserse) patriciersfamilie, dochter van Ds. Samuel Kam, die naam heeft gemaakt als de oprichter van de eerste "zendelingschool" in Nederland, en wiens broer Jozef Kam - Anna's oom - legendarisch is geworden als "Apostel der Molukken"

Ten tijde van de bruiloft van Johan en Anna was Anna's vader reeds overleden (aan tuberculose in 1828) en haar moeder Gerritje Vroom overleed aan het eind van de maand van intrede van Gerard (30 okt. 1832). Niettemin heeft Johan van den Steen sterk onder invloed gestaan van wijlen zijn schoonvader, wiens zonen eveneens theologie studeerden in Leiden, en die - hoewel Nederlands Hervormd - nauwe banden onderhield met de Zeister Hernhutters. Van Ds. Samuel Kam is bekend, dat ook hij zijn intrede in Berkel (1798) deed met een preek over Rom.8:24! Drie van Kam's zonen - Johan's zwagers - werden predikant, terwijl de vierde, Willem Hendrik Kam, bepaald vermaard is geworden als orgelbouwer.

Het heeft Johan niet meegezeten. Anna Kam schonk hem weliswaar 5 kinderen, maar de enige dochter stierf op 2-jarige leeftijd in 1837 en Moeder Anna zelf overleed 3 weken na de geboorte van hun jongste zoon in november 1840. Johan was toen bijna 37. Eerst op 55-jarige leeftijd hertrouwde hij met een 15 jaar jongere echtgenote, die echter ook reeds in 1869 overleed. Zijn grafsteen is nog steeds te vinden in een afgescheiden deel van de begraafplaats in Lunteren. De hiervoor afgedrukte intrede-preek wordt met vele andere familiestukken bewaard in het Gelders Archief te Arnhem.

Johan Gerard van den Steen en Anna Margaretha Kam zijn de grootouders van mijn grootmoeder van moeders zijde.

A.K.H.

Agenda

De nevenstaande agenda is uiteraard niet volledig.

Op ons programma staat nog de jaarlijkse

**NBC conferentie in Wuppertal, van
zaterdag 2 tot en met vrijdag 9 augustus 2014**

Ook niet-deelnemers zijn welkom in de bijeenkomsten, die vanaf zaterdagavond worden gehouden, dagelijks om 9:45 en 19:30 uur.

Het adres is:

Bildungstätte "Bundeshöhe", Bundeshöhe 7, 42285 Wuppertal,
Duitsland.

Onderwerp: "Kind, Knecht en Koning."

De Tent

Met als thema "Blij met de bijbel?" staan voor de komende tiende tenttournee vijf campagnes op ons programma in de volgende plaatsen:

Zondag 18 mei t/m vrijdag 23 mei OLDEBROEK
Locatie: Boomkwekerij Hoekert, Zuiderzeestraatweg 410, 8091 PB Wezep

Zondag 25 mei t/m vrijdag 30 mei TOLLEBEEK
Locatie: hoek Laat/Torenvalk, grasveld a/d Urkerweg

Zondag 1 juni t/m vrijdag 6 juni OPMEER
Locatie: Grasveld sport en recreatieterrein "De Weijver"

Zaterdag 8 juni t/m vrijdag 13 juni OMMEN
Locatie: het grasveld van de Voormars

Zondag 15 juni t/m vrijdag 20 juni VROOMSHOOP
Locatie: grasveld Het Plantsoen

De laatste actuele gegevens vindt u op www.bijbelstudie.nl

Mocht u idee hebben om in 2015 in uw woonplaats of andere locatie een tentweek te houden, dan horen wij dat graag.

Agenda van Ab Klein Haneveld

ALKMAAR donderdag 10/24 apr,
8/22 mei; 19:45 uur;
"Delta", Oude Kanaaldijk 2;
Het boek Openbaring

's HERTOGENBOSCH woensdag
9/23 apr; 20:00 uur;
Wederkomstkerk, Rijnstraat 20;
De gelijkenissen

APELDOORN zondag , 20 apr,
2 nov, 14 dec; 10:30 uur,
"Kindervreugd"
P. Saenredamstr. 15

LEERDAM zondag 27 apr, 25 mei,
22 juni, 20 juli; 10:00 uur;
Patrimonium, Jeekelstr. 40a;
De profet Hosea

APELDOORN zaterdag 3 mei, 13
sep, 15 nov; 10:00 tot 16:00 uur;
Het Bolwerk, Ravelijn 55;
Nederlands Bijbelstudie Contactdag
onderwerp 3 mei:
Gemeenteopbouw

LINSCHOTEN maandag 7 apr,
5/19 mei; 20:00 uur;
"Bij de tol", Nieuwe Zandweg 12;
Efeze en de Profeten

OLDEBROEK dinsdag 8/22 apr,
6 mei; 19:45 uur;
Stationsweg 43;
Christus in de Psalmen

Beverwijk zondag 4 mei, 1 jun, 21
sep, 16 nov; 10:00 uur;
B.H.K.-gebouw, Groenelaan 74

OLDEBROEK zondag 13/27 apr,
11 mei; 17:00 uur;
L.H.N.O. gebouw;
Van Sytzamalaan 3

BOLSWARD zondag 13 apr, 11 mei, 8
jun, 6 jul; 10:00 uur;
"Oranje-Kapel",
Grote Dijklakker 41;
Het Evangelie van Lukas

URK dinsdag 1/15/29 apr,
13 mei; 20:00 uur;
't Sangetje, Staartweg 22a;
De profet Jeremia

DRACHTEN donderdag 3/17 apr,
1 mei; 20:00 uur; Rode Kruis geb-
bouw, De Geeuw 31;
Het boek 2Samuel

URK zondag 6 apr, 21 sep,
2 nov, 14 dec; 16:30 uur;
Rode Kruisgebouw, Wijk 8-2

EMMEN maandag 14/28 apr,
12/26 mei; 19:30 uur;
Ichthuskerk, Walstraat 21;
De profet Jesaja

En in de tent, aanvang 20:00 uur:
OLDEBROEK: 18 en 23 mei
TOLLEBEEK: 25, 28 en 30 mei
OPMEER: 1, 4 en 6 juni
OMMEN: 8, 10 en 13 juni
VROOMSHOOP: 15, 18 en 20 juni

Gemeentebouw

Volgens Van Dale is "Gemeente" de aanduiding van "de gezamenlijke gelovigen, hetzij van de algemene christelijke kerk of (gewoonlijk) van een bepaald kerkgenootschap." (Dit laatste niet bij de Rooms-Katholieken, die er slechts één kennen: die van Rome.) De "oude" versie van de zogeheten apostolische geloofsbelijdenis spreekt van "één heilige, algemene, christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen." Het probleem van het woord gemeente is, dat het in de Bijbel inderdaad wordt gebruikt voor die éne algemene, zowel als voor haar plaatselijke verschijning. Als de Heer zegt, dat Hij Zijn Gemeente zal bouwen, ^{Mat.16:18} kan het slechts betrekking hebben op de éne algemene. Dat geldt ook voor "de Gemeente Gods". ^{Hand.20:28} Niettemin is sprake van gemeenten in verschillende plaatsen. En helaas toont ons de kerkgeschiedenis de opbouw van afzonderlijke gemeenten (kerkgenootschappen), zich noemende met de meest uiteenlopende en fantastische namen. De Bijbel noemt dat afwijzend schismata, scheuringen. Gemeentebouw is een Bijbels begrip, maar heeft slechts betrekking op de éne algemene, en nooit op een plaatselijke groepering! Het spreekt metaforisch over de samenvoeging van levende stenen op slechts één fundament. Of van leden tot één lichaam. Niet door menselijke organisatie, maar door de bindende kracht van Woord en Geest. Hartelijk welkom op 3 mei in Apeldoorn.

Ab Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

Uit de statuten: "De Stichting Nederlands Bijbelstudie Centrum stelt zich ten doel de kennis van de inhoud van de Bijbel, die zij beschouwt als Gods Woord, te verspreiden. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door getuigenis in woord en geschrift." In de praktijk wordt dit o.a. gedaan door het houden van bijbel-studie-avonden, tentcampagnes, contactdagen, collegedagen en conferenties, studiereizen; de uitgave van de lezingen op audio-cd's en cassettes; de uitgave van brochures en deze circulaire. *Financieel is het Nederlands Bijbelstudie Centrum afhankelijk van vrijwillige bijdragen.*

Correspondentieadres

Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon (036) 53 62 976

Internet

www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

Giften

NL03 INGB 0005 5676 69
NL88 RABO 0308 7470 46
ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum

Giften voor de tentevangelisatie

NL87 RABO 0103 5810 06
ten name van
N.B.C. Evangelisatie, Almere